
Betonrenovering - kompetencer og uddannelse

Jens Mejer Frederiksen
akademiingeniør
Associate Project Manager
Leading Specialist, concrete
jmfr@cowi.com

Agenda

- Danrep – arbejde hidtil
- DS 2425 – kort opsamling
- Formål
- Kursusplan – oversigt
- Kursusorganisation
- Hvorfor kurser – er det relevant for dig?
- KEA er kursusudbyder
- Vil *DU* være underviser?

Dansk Netværk for Betonreparationer

Vi bevarer bæredygtigt byggeri

Danrep – arbejde hidtil

Danrep – arbejde hidtil

DS 2425 – kort opsamling

DS 2425

Gitte Normann Munch-Petersen

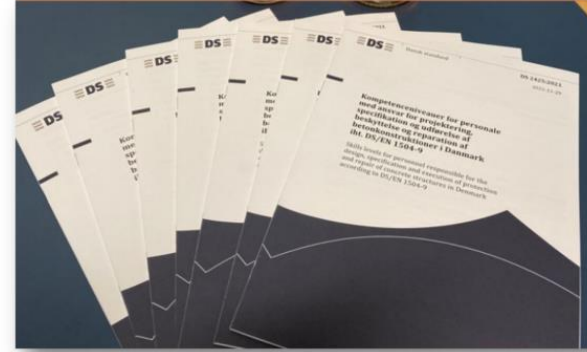
3/5-22:

Status for Standarden

- Længere process med DS
- Men processen har været meget konstruktiv
- Ingen kommentarer under høring
- Udgivet 2021-11-29

DS 2425: Kompetenceniveauer for personale med ansvar for projektering, specifikation og udførelse af beskyttelse og reparation af betonkonstruktioner i Danmark iht. DS/EN 1504-9

Klare definitioner

God proces med DS

Accepteret efter høring

Udbredelse via krav og kurser

Før Danrep...

- ❑ **Vejregelområdet** stiller krav til **indhold** af eftersyn af bygværker i **infrastrukturen**
- ❑ Krav til uddannelse i **Generaleftersyn**
- ❑ Uformelle krav til **særeftersyn**
- ❑ Ikke fokus på **byggesektoren**
- ❑ Endnu ikke koblet til **DS 2425 / EN 1504-9**

HÅNDBOG EFTERSYN AF BYGVÆRKER DRIFT

AUGUST 2019

Håndbogen skal anvendes for broer, tunneler og rørgennemløb med en lysvidde på 2,0 m eller derover og for støttemure med en synlig konstruktionshøjde på 0,5 m eller derover.

Afgrænsning af, hvilke bygværker der derudover medtages, skal fastsættes af den enkelte infrastrukturforvalter.

8.3 Generaleftersyn

Eftersynsteknikeren skal have gennemført kurset "Generaleftersyn af bygværker", der udbydes af Vej-EU, og have bestået den tilhørende prøve.

VEJREGLER

Formål

Hvorfor skal vi reparere?

Primært pga. bæredygtighed (miljø, økonomi, socialt)

- ... renovering frem for nedrivning – spar CO₂
- ... genbrug i størst muligt omfang – spar CO₂
- ... cirkularitet (råstoffer)

Hvad skal vi reparere?

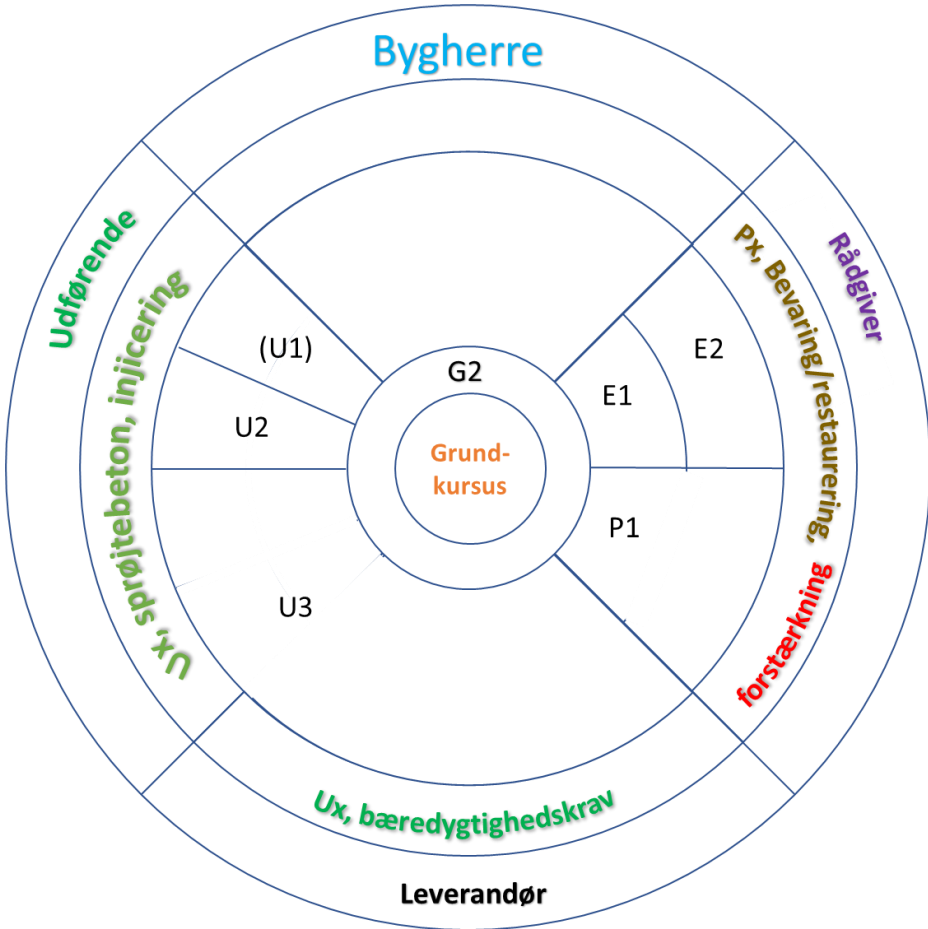
Reparation af *skadet beton* - for at **bevare** -
30-50 års holdbarhed

Reparation af *ny beton* - for at **opfylde krav** -
50-120 års holdbarhed

Kursusplan – oversigt

Kursusplan – oversigt

G1: Grundkursus, Betons holdbarhed og krav, 1

G2: Grundkursus, Reparationsmetoder og standarder, 1

U1: Håndværker (AMU-kursus), 1

U2: Formand, 2

U3: Entreprenør/Leverandør - Tilbudsgivning, produktansvarlig og projektledelse, 2

E1: Udførelse af eftersyn, 2

E2: Eftersynsrapportering, 3

P1: Projektering og fagtilsyn, 2

Ikke nærmere definerede specialkurser:

Ux: Specialkursus – udførende, 2

Px: Specialkursus – projekterende, 2

Kursusorganisation

Danreps kursusorganisation

1

Danrep vælger deltagerne til *uddannelsesrådet*

2

Uddannelsesrådet har ansvaret for kursernes indhold og kvalitet

3

Kursusudbyderen har ansvaret for at udbyde og afholde kurserne samt indgå aftale med lærerne

4

Lærerne har ansvaret for at undervise iht. kursusplanen for de enkelte kurser og for at læringmålene nås samt for at indsamle evaluering fra kursisterne

Opgaver for uddannelsesrådet

- **Tolkninger med relation til DS 2425 og kurserne**
- **Gråzoner i forhold til uddannelseskrav**
- **Vedligeholde en bruttoliste med undervisere**
- **Løbende evaluering af kurserne og deres indhold**
- **Eksamen, vurdering og evaluering – evt. godkendelse/vurdering af eksamensspørgsmål**
- **Sparringspartner til udbydere af kurser**
- **Behandling af klager**

***Listen er ikke endelig eller udtømmende.
Uddannelsesrådet skal selv udforme retningslinjer
(vedtægter, forretningsorden mv.)***

Uddannelsesrådet skal bestå af **Danrepdeltagere**, og der skal helst være repræsentanter fra:

- Entreprenører
- Leverandører
- Rådgivere
- Bygherrer
- Kursusudbydere (KEA)
- Evt. Dansk Betonforening

Hvorfor kurser – er det relevant for dig?

**A.P. Møller: *‘Intet tab bør ramme os,
som kan undgås ved rettidig omhu’***

Derfor skal vi uddanne os...

Motivation for at gå på kursus

Rensning af beton – *udfaldskrav:*

‘Inden støbning af ny beton mod eksisterende beton, skal overfladen afrenses ved højtryksspuling eller sandblæsning, så den er fri for organisk materiale og lag, der forhindrer god kontakt til betonen.’

Motivation for at gå på kursus

Hvordan finder man en holdbar metode til afhjælpning?

Svømmebassin – dvs. **krav om vandtæthed** og desuden:

- Entreprenøren har pligt og ret
- Hvilke forundersøgelser?
- Hvordan kan bygherren føle sig tryg?
- Sikker løsning - +50 års holdbarhed
- Mindst mulig forstyrrelse af fremdriften

Hvordan fastsætter man krav til aftræksstyrke?

Trækstyrke MPa	Omtrentlig betonstyrke MPa	Muligt fugtniveau
0,8	5	Højt
1,0	10	Højt
1,2	15	Moderat
1,5	25	Moderat til lavt
1,8	35	Lavt
2,0	40	Lavt

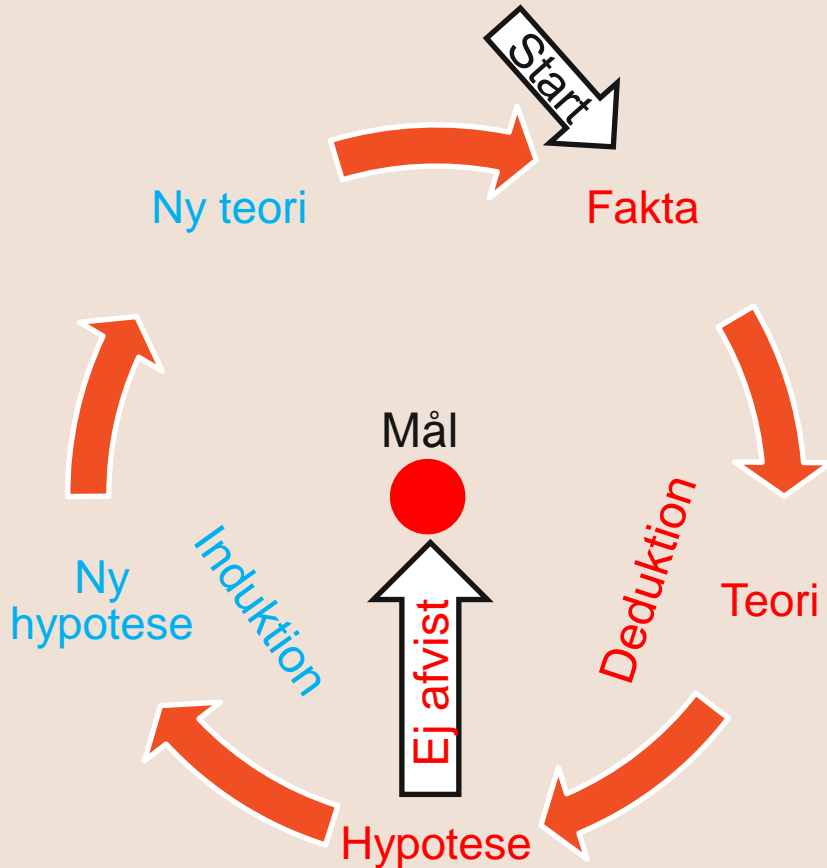
- Sammenhæng mellem træk- og trykstyrker, DS/EN 1992-1-1 DK NA
- Sammenhæng mellem styrker i eksponeringsklasse, DS/EN 206 DK NA
- Sammenhæng mellem styrke og tæthed, DS/EN 206 DK NA
- Sammenhæng mellem placering og styrkebehov, erfaringsblade/regler

Motivation for at gå på kursus

Hvordan diagnosticerer man korrekt?

Undersøgelingsbudgettet er som regel for lille. Derfor:

- Find sandsynlig årsag – brug evt. teori
- Opstil hypotese – forsøg at afvise den – hvis ej afvist, så **færdig**
- ...
- Hvad ellers kunne være muligt?
- En anden teori?
- Find ny sandsynlig årsag – start igen

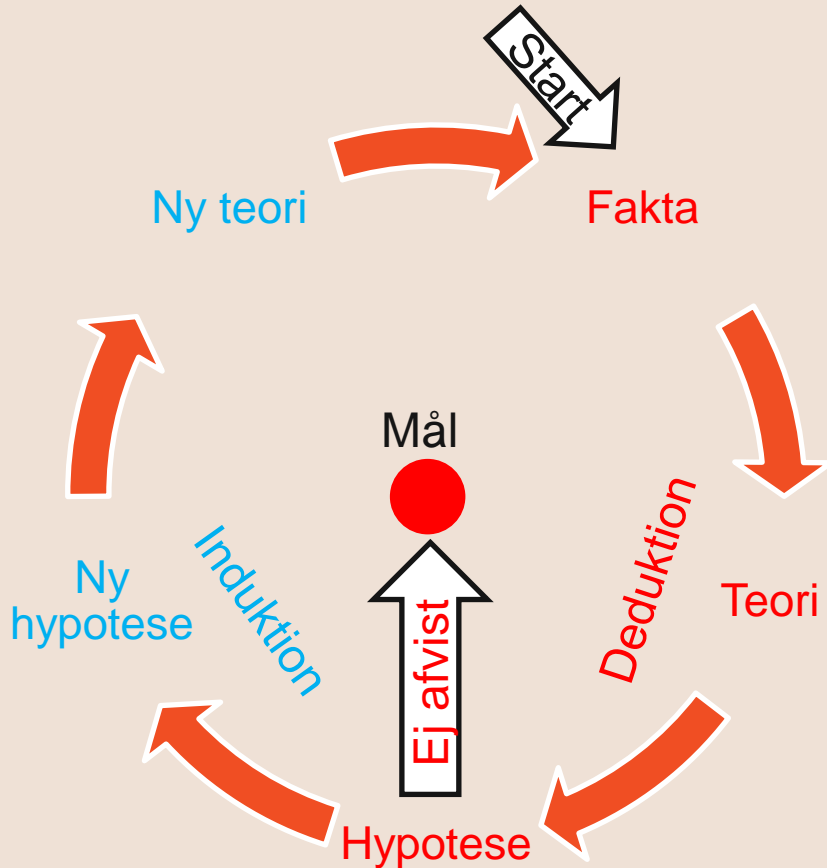
Diagnostisering

Eksempel på brug af
deduktion og **induktion**

Første skadeshypoteser...

- Det er klorid? ... *Nej – ej påvist*
- Det er karbonatisering? ... *Nej – ej påvist*
- Det er differenssvind? ... *Nej – ej 'globalt'*

Skift til induktion ... skaf mere fakta

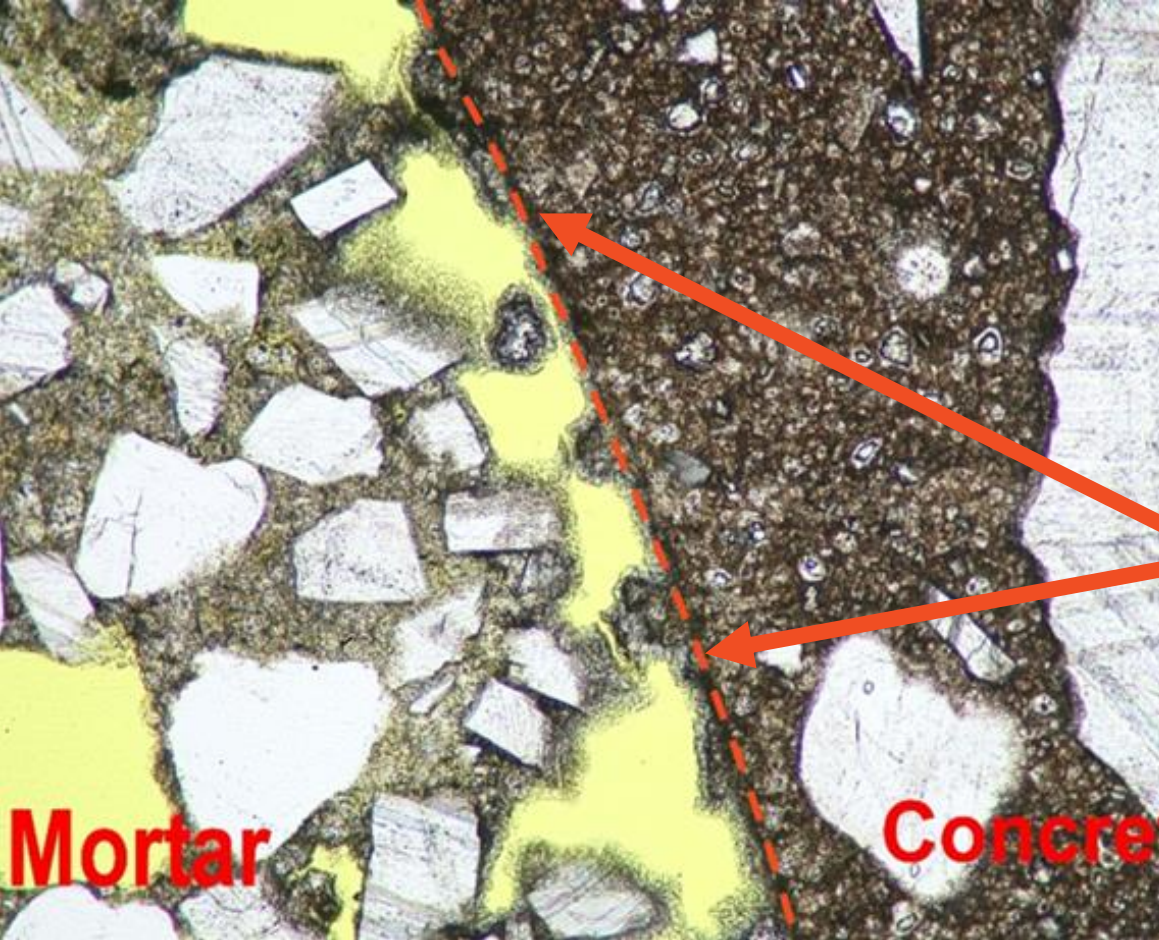
- **Prøver fra uskadte og skadede ...**

Observation på *skadet* element

- To forskellige betonmørteltyper
- Rustdannelse på armering
- Afskalning over rusten armering

Observation på skadet element – i tyndslib

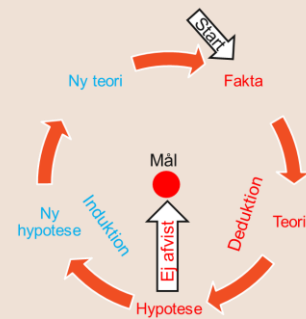
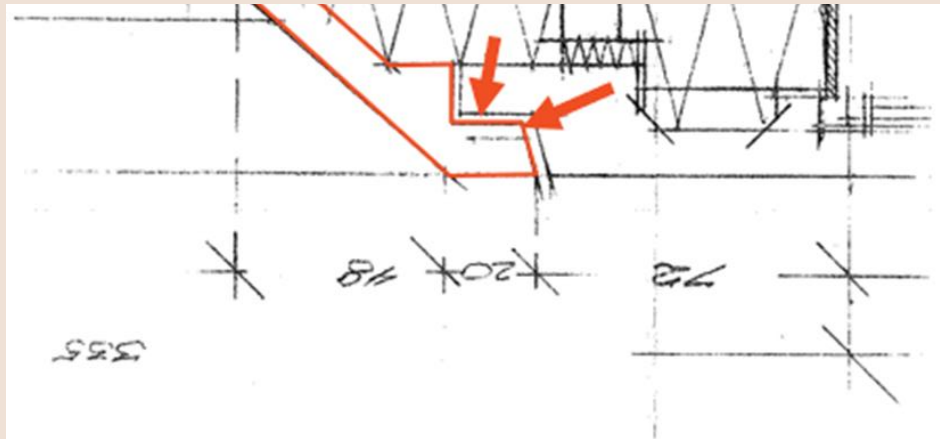
- Reparation mod ikke-klargjort underlag!
- Glat og bobleformet underlag...?
- Reparationsmateriale af samme delmaterialer, men forhøjet v/c-forhold og ingen sten.
- Konsistens justeret med groft sand

Observation på uskadt element

- Støbt mod form på
opsiden...

Nye observationer + oprindelig tegning → Ny skadeshypotese...

- Element støbt med forsiden nedad
- Der er blevet brugt overforskalling
- Der er udført reparationer

Usynlig placering, så hvordan vurderes omfang?

- Inspektionsmetode – hammer
- Mærke efter med fingre – totalkontrol

Udført reparation

- **Meget lille omfang**
- **Billigt indgreb ≈ 30 skader**
- **Sikker løsning**

KEA er kursusudbyder

KEA udbyder kurserne

Se mere på kea.dk

FORSIDE /
EFTERUDDANNELSER /
BYGGERI /
BETONREPARATIONER

BETONREPARATIONER (BRP)

Kursus

[TILMELD DIG VORES NYHEDSBREV →](#)

KONTAKT

JAN JUEL NIELSEN
Uddannelseskonsulent

T: 92 43 40 85

E: jajn@kea.dk

Vil *DU* være
underviser?

You are wanted!

KEA søger undervisere

Hvordan?

- Kom med til et uforpligtende informationsmøde for undervisere
- Lærerkollegiet danner et hold med et fælles mål
- Tryghed, komplementere, støtte
- Kontakt **Jan Juel Nielsen (står ved TI's stand – eller bliv kontaktet)**

Hvorfor?

- For at lære stoffet bedre end de fleste
- For at give dine erfaringer videre
- ***'Den, der har evnen, har pligten'*** (også et A. P. Møller mundhæld)
- En god måde at danne netværk
- Personlig udvikling

KONTAKT

JAN JUEL NIELSEN
Uddannelseskonsulent

T: 92 43 40 85

E: jajn@kea.dk

Tak for opmærksomheden

Spørgsmål?
